

**ZADANIA II ETAPU OGÓLNOUKRAIŃSKIEJ OLIMPIADY JĘZYKA
POLSKIEGO I LITERATURY
DLA KLASY 11**

Łączna ilość punktów – 100 p. /

CZĘŚĆ I. NAUKA O JĘZYKU

(70 / p. /)

1. Proszę użyć wyrazów w nawiasach we właściwym przypadku, w razie potrzeby z przyimkiem. _____ / 19 p. (19 x 01 p.)

PRZYKŁAD: *Idealne warunki do snu (sen⁰).*

Proszę użyć wyrazów w nawiasie we właściwej formie, w razie potrzeby z przyimkiem.

*Ten zawód wymaga od pracownika **uwagi, koncentracji, rzetelności** (uwaga, koncentracja, rzetelność) ⁰.*

Natychmiast domyśliłem się (cel)¹ ich wizyty. Ugotowane ziemniaki trzeba obrać (łupiny)². Od lat istnieje między naszymi uczelniami wymiana (studenci)³. Tyle zaległości! Nie dam chyba rady wywiązać się (obowiązki)⁴. W rynku widnieje piękny pomnik (Fredro)⁵. Mam powody (duma)⁶. Po konkursie czułem dumę (zwycięstwo)⁷. Obie czułyśmy zadowolenie (efekty)⁸ naszej wspólnej pracy. Dyrektor wziął urlop, więc przyjechał jego zastępca, żeby doglądać (prace)⁹ na budowie. Pieczołowicie doglądała (schorowana staruszka)¹⁰. Kolejne życiowe lekcje wyleczyły mnie (moja naiwność)¹¹. Każdy dziennikarz powinien przestrzegać (etyka dziennikarska)¹². Żeby sprostać temu zadaniu, musimy dołożyć (wiele)¹³ starań. Nie ma spowiadania się (grzechy)¹⁴ bez szczerości. W tej sytuacji gospodarczej potrzeba (głębokie reformy)¹⁵. Piotrek wypatrywał (moment)¹⁶, gdy sąsiadki nie będzie w domu. Czy można dbać o linię, nie rezygnując (ulubione przekąski)¹⁷? Podjąłem się

zbyt (trudna misja)¹⁸. Nie zauważył znaku ostrzegawczego „Ustąp (pierwszeństwo)¹⁹”.

2. Proszę wszystkie liczebniki zapisać słownie i użyć właściwych form rzeczowników i przymiotników. _____ / 17 p. (17 x 01 p.)

Po wejściu w życie Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 19 *dziewiętnastego*⁰ lutego 2024 *dwa tysiące dwudziestego czwartego*⁰ roku, od 1.....¹ stycznia 2024² roku (wyrównanie z datą wsteczną) nauczyciel dyplomowany zarabia 5915³ (złoty)⁴ brutto i jest to o 39%⁵ więcej od płacy minimalnej, która od 1⁶ stycznia do 30⁷ czerwca 2024⁸ roku wynosi 4242⁹ (złoty)¹⁰ brutto. W 2023¹¹ roku nauczyciel dyplomowany zarabiał 4550¹² (złoty)¹³ brutto i było to 26%¹⁴ więcej od płacy minimalnej obowiązującej w drugiej połowie roku 2023¹⁵ (3600)¹⁶ (złoty)¹⁷ brutto.

3. Proszę – zgodnie z przykładami – podkreślić poprawną formę wyrazów podanych w nawiasach (aspekt i tryby). _____ / 10 p. (10 x 01 p.)

PRZYKŁAD: *Coraz więcej Polaków marzy o własnym domu. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się działki budowlane. „(Kupuje / Kup / Kupią) teraz, nie (poczekaj / czeka / czekaj) !” – mówią jedni.*

„(Czekają / Poczekają / Poczekaj)¹, aż ceny spadną!” – przekonują drudzy. Boom na zakup ziemi zaczął się po wybuchu pandemii koronawirusa. „Gdyby nie było lockdownu, popyt aż tak bardzo by nie (skoczy / skakało / skoczył)²” – mówi Anna Rakowska, specjalistka zajmująca się rynkiem nieruchomości. „Jak (wyglądałaby / wyglądałby / wyglądałoby)³ dom moich marzeń? – zastanawia się pan Rafał, który myśli o kupnie działki. – Chyba (zbudowałbym / budowałby / zbudowałiby)⁴ dom pod miastem, najlepiej blisko lasu. Działki w mieście są zwykle droższe. Na pewno (skorzystałbym / korzystałabym / skorzystaliby)⁵ z

usług architekta i architekta wnętrz, żeby stworzyć wygodny i funkcjonalny dom. Moja żona marzy też o ogrodzie. (Rosłyby / Urosły / Rosłaby)⁶ w nim drzewa, krzewy i kwiaty. Na wypadek kolejnych epidemii i lockdownów (miałyby / mieliby / mielibyśmy)⁷ dokąd wyjść na dwór i odetchnąć świeżym powietrzem. Nasze dzieci (mogły / mogliby / mogłyby)⁸ się w nim bawić. Z pewnością (zaprosilibyśmy / zapraszalibyśmy / zaprośmy)⁹ często rodzinę i znajomych. Moja żona mnie przekonuje: „(Decydujcie / Niech zdecydują / Zdecydujmy)¹⁰ się na ten dom, przecież to nasze marzenie!” ”.

4. Proszę przeczytać tekst i wykonać zadania _____ / 6 p. (12 x 0,5 p.)

Robert Lewandowski najlepszy polski piłkarz (urodził się w Warszawie w 1988 roku). Jest jednym z najlepszych piłkarzy świata i kapitanem polskiej reprezentacji. Jako nastolatek był niewysoki, drobny i chudy, a jego kariera nie układała się pomyślnie. „Zawsze byłem najmniejszy. Szybki, zwinny, wytrzymały. Tylko mały” – wspomina Lewandowski. „Lewy” – tak mówią o nim kibice – piłkę nożną kocha od zawsze. Zaczyna grać w wieku 8 lat. Trenuje w trudnych warunkach. Na boisku – piasek i kurz, w szatni – brak ogrzewania i zimna woda. Dlatego uważa, że w sporcie talent nie jest najważniejszy – liczy się determinacja, wytrwałość i ciężka praca. Rodzice Roberta pasji syna poświęcają nie tylko pieniądze, ale i czas. Na pierwsze treningi wożą go półtorej godziny w jedną stronę. W wieku 17 lat Robert dostaje się do pierwszoligowego klubu Legia Warszawa. Niestety, po roku ma poważną kontuzję. Lekarze twierdzą, że „nic z niego nie będzie” i klub nie przedłuża z nim kontraktu. To cios dla piłkarza. Rok wcześniej stracił ojca, a teraz jego kariera stoi w martwym punkcie. Pomaga mu matka – razem szukają drużyny, która doceni talent Roberta. „Przywiozłam wam skarb” – mówi trenerowi Znicza Pruszków. Klub kupuje piłkarza za pięć tysięcy złotych, a po dwóch sezonach sprzedaje za około półtora miliona! Po tym transferze kariera Lewandowskiego przyspiesza. Za chwilę będzie zdobywać gole w europejskich klubach i zachwycać kibiców na całym świecie. 25 kwietnia 2013 roku, jako zawodnik Borussii Dortmund, strzela cztery gole w meczu z

Realem Madryt. Dwa lata później dla Bayernu Monachium zdobywa pięć bramek w dziewięć minut. To osiągnięcie trafia do Księgi rekordów Guinnessa. Od 2017 roku Lewandowski znajduje się na liście najlepiej zarabiających i najdroższych piłkarzy. Jego wartość rynkowa to 80 milionów euro. W latach siedemdziesiątych chłopcy w Polsce chcieli grać w piłkę nożną jak Kazimierz Deyna, w latach osiemdziesiątych idolem był Zbigniew Boniek. Teraz serca polskich kibiców należą do Roberta Lewandowskiego!

4.1. Proszę wybrać wszystkie poprawne odpowiedzi (słowa o podobnym znaczeniu).

1. To osiągnięcie trafia do Księgi rekordów Guinnessa.	4. Na pierwsze treningi rodzice wożą go półtorej godziny w jedną stronę. a)
a) ten wynik	jeżdżą z nim
b) ta wytrzymałość	b) spacerują z nim
c) ten rekord	c) jadą z nim samochodem
d) ten sukces	d) idą z nim szybko
2. Teraz jego kariera stoi w martwym punkcie.	5. Zdobywa gole w europejskich klubach.
a) umiera	a) zespołach
b) komplikuje się	b) boiskach
c) nie układa się pomyślnie d) traci	c) drużynach
3. Gra Lewandowskiego zachwyca kibiców na całym świecie.	d) szatniach
a) fascynuje kibiców	6. To cios dla piłkarza.
b) cieszy fanów piłki nożnej	a) katastrofa
c) poświęca kibiców	b) martwy punkt
d) podoba się kibicom	c) dramat
	d) nieszczęście

**4.2 Proszę połączyć struktury z
kolumn A i B (synonimy).**

A

docenić
wytrzymały
przywieźć kogoś
dostać się do
przyspieszyć
wspominać

B

wejść, być w jakimś miejscu
zwiększyć szybkość
myśleć o tym, co było
silny, twardy, mocny
dobrze ocenić
przyjechać z kimś

5. Proszę wpisać w miejscu kropek właściwe formy wyrazów w nawiasach.

____ / 10 p. (10 x 1 p.)

(strumień) (całe rodziny) (czwórka) (grupa) (kłąb) (nienawiść) (ja) (samolot)
(śnieg) (tuman) (tysiąc)

WZÓR Wino lało się strumieniami podczas wesela mojej córki jedynaczki.

1. Mieszkańcy uciekali z płonącego miasta
2. Żołnierze maszerowali i wesoło śpiewali.
3. Ludzie zbliżali się na miejsce manifestacji.
4. Dym unosił się w czasie pożaru wioski.
5. Od lat zionął do wszystkich ludzi innych, niż on.
6. Zatrzęsło, kiedy odkryłem jej prawdziwe oblicze.
7. W czasie burzy rzucało na lewo i prawo.
8. Podczas zawiei sypało ze wszystkich stron.
9. Zerwał się wiatr i kurz wznosił się na ulicach miasteczka.
10. Wierni gromadzili się przed sanktuarium maryjnym.

6. Uzupełnij zdania odpowiednimi formami imiesłówów przymiotnikowych

____ / 7 p. (7 x 1 p.)

1. (Zmarznąć) alpinisci długo szukali właściwej drogi.

2. (Zgubić) dokumenty znalazły się po kilku dniach.
3. Niedawno (zatrudniać) menedżerowie zaczęli wprowadzać pierwsze zmiany w firmie.
4. Najszybciej (biegać) zawodnicy dotarli do mety jako pierwsi.
5. (Tańczyć) pary bawiły się na weselu do białego rana.
6. (Rozmawiać) dziewczyny przerwały, gdy wszedł dyrektor.
7. Księżę został (wziąć) do niewoli.

CZĘŚĆ II. LITERATURA

_____/10p. (5 x 2 p.)

Dokonaj analizy wiersza

Adam Mickiewicz

Burza

Zdarto żagle, ster prysnął, ryk wód, szum zawiei,
Głosy trwożnej gromady, pomp złowieszcze jęki,
Ostatnie liny majtkom wyrwały się z ręki,
Słońce krwawo zachodzi, z nim reszta nadziei.

Wicher z tryumfem zawył. a na mokre góry
Wznoszące się piętrami z morskiego odmętu
Wstąpił geniusz śmierci i szedł do okrętu,
Jak żołnierz szturmujący w połamane mury.

Ci leżą na pół martwi, ów załamał dłonie,
Ten w objęcia przyjaciół żegnając się pada,
Ci modlą się przed śmiercią, aby śmierć odegnać.

Jeden podróżny siedział w milczeniu na stronie
I pomyślił: szczęśliwy, kto siły postrada,
Albo modlić się umie, lub ma z kim się żegnać.

1. Jaki gatunek wiersza o takiej budowie?

2. Wyrazy „trwożnej gromady”, „mokre góry”, „złowiwszy jęki”, „morski odmęt” – to

epitety

metafory

personifikacje

onomatopeje

3. Proszę wypisać porównanie.

4. Wyraz „Słońce krwawo zachodzi, z nim reszta nadziei” zawiera

epitet

metaforę

oksymoron

onomatopeję

5. Proszę wypisać onomatopeję.

CZĘŚĆ III. WYPRACOWANIE PISEMNE

_____/20p.

Proszę wybrać jeden temat z podanych niżej i napisać tekst argumentacyjny, używając cytatów i przykładów z utworów literackich (250 słów)

Kryteria oceniania :

1. Treść (wykonanie zadania, realizacja tematu) (0-5 p.)
2. Użycie cytatów, przykładów z literatury potwierdzających treść tekstu (3 p.)
3. Poprawność gramatyczna (0-4p.)
4. Styl i kompozycja (0-2p.)
5. Słownictwo (bogactwo leksykalne) (0-3p.)
6. Ortografia i interpunkcja (0-3p.)

Tematy

1. Jak, twoim zdaniem, nauka i technologia zmieniają świat w ciągu najbliższego stulecia? Jakie są obecnie najważniejsze trendy w technologii? Które z nich są dla ciebie najbardziej interesujące? Rozwój nauki i technologii przyniósł wiele pozytywnych zmian na świecie. Jaki jest jednak negatywny wpływ postępu na ludzi? Jakie są, twoim zdaniem, największe do tej pory osiągnięcia medycyny? Jakie będą kolejne kroki w rozwoju tej dziedziny? Jakie są, według ciebie, największe zagrożenia wynikające z coraz powszechniejszego stosowania sztucznej inteligencji?
2. Czy powinno się organizować duże imprezy sportowe w krajach, w których łamane są prawa człowieka? Coraz częściej obserwujemy przypadki oszustw w sporcie. Jak myślisz, dlaczego? W jaki sposób powinno się karać sportowców korzystających z dopingu? Duch fair play w sporcie już nie istnieje. Zgadzasz się z tym? Niektórzy uważają, że osoby transpłciowe nie powinny brać udziału w zawodach sportowych. Co o tym myślisz?
3. Jakimi dziedzinami sztuki się interesujesz najbardziej i dlaczego? Kto jest twoim ulubionym artystą? Wolisz tradycyjną sztukę plastyczną, jak np. malarstwo i rzeźba czy bardziej współczesne formy, jak instalacje artystyczne? Czy, twoim zdaniem, sztuka powinna zmuszać do myślenia? Uzasadnij swoją odpowiedź. Ceny obrazów na aukcjach osiągają zawrotne sumy? Jak myślisz, dlaczego ludzie są gotowi zapłacić fortunę za jakiś obraz? Gdybyś mogła / mógł kupić dowolne dzieło sztuki, to co by to było i dlaczego?

KLUCZ DLA KLASY 11
ZADANIA II ETAPU OGÓLNOUKRAIŃSKIEJ OLIMPIADY JĘZYKA
POLSKIEGO I LITERATURY

CZĘŚĆ I. NAUKA O JĘZYKU

Zadanie 1

- 1 – (domyśliłem się) celu;
- 2 – (obrać) z łupin;
- 3 – (wymiana) studentów;
- 4 – (wywiązać się) z obowiązków;
- 5 – (pomnik) Fredry;
- 6 – (powody) do dumy;
- 7 – (dumę) ze zwycięstwa;
- 8 – (zadowolenie) z efektów;
- 9 – (doglądać) prac;
- 10 – (doglądała) schorowanej staruszki;
- 11 – (wyleczyły) z mojej naiwności;
- 12 – (przestrzegać) etyki dziennikarskiej;
- 13 – (dołożyć) wielu starań;
- 14 – (spowiadania się) z grzechów;
- 15 – (potrzeba) głębokich reform;
- 16 – (wypatrywał) momentu;
- 17 – (nie rezygnując) z ulubionych przekąsek;
- 18 – (podjąłem się) trudnej misji;
- 19 – (ustąpić) pierwszeństwa

Zadanie 2

- 1 – pierwszego;
- 2 – dwa tysiące dwudziestego czwartego;
- 3 – pięć tysięcy dziewięćset piętnaście;
- 4 – złotych;
- 5 – trzydzieści dziewięć procent;
- 6 – pierwszego;
- 7 – trzydziestego;
- 8 – dwa tysiące dwudziestego czwartego;
- 9 – cztery tysiące dwieście czterdzieści dwa;
- 10 – złote;
- 11 – dwa tysiące dwudziestym trzecim;
- 12 – cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt;
- 13 – złotych;
- 14 – dwadzieścia sześć procent;
- 15 – dwa tysiące dwudziestego trzeciego;
- 16 – trzy tysiące sześćset;
- 17 – złotych

Zadanie 3

1. Poczekaj,
2. skoczył,
3. wyglądałby,
4. zbudowałbym,
5. skorzystałbym,
6. Rosłyby,
7. mielibyśmy,
8. mogłyby,
9. zapraszalibyśmy,
10. Zdecydujemy

Zadanie 4 Rozumienie tekstu

4.1. 1-a, c, d, 2-b, c, 3-a, b, d, 4-a, c, 5-a, c, 6-a, c, d.

4.2.

docenić – dobrze ocenić

wytrzymały - silny, twardy, mocny

przywieźć kogoś - przyjechać z kimś

dostać się do - wejść, być w jakimś miejscu

przyspieszyć - zwiększyć szybkość

wspominać - myśleć o tym, co było

Zadani 5

1. całymi rodzinami
2. czwórkami
3. grupami
4. kłębami
5. nienawiścią
6. mną
7. samolotem
8. śniegiem
9. tumanami
10. tysiącami

Zadanie 6.

1. zmarznięci
2. zgubione
3. zatrudnieni
4. biegający
5. tańczące
6. rozmawiające
7. wzięty

CZĘŚĆ II. LITERATURA

- 1) sonet
- 2) epitety
- 3) „Jak żołnierz szturmujący w połamane mury”
- 4) metafora
- 5) ryk, szum, jęki